

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені П.І. ЧАЙКОВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор

Тимошенко М.О.
2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО
ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ АКАДЕМІЇ
УКРАЇНИ імені П.І. ЧАЙКОВСЬКОГО
ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

Схвалено Вченою радою

НМАУ ім. П.І. Чайковського

Протокол №11, Наказ 71-А

від 29.04.2025

Київ, 2025.

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1. Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії (далі - здобувачі) поза аспірантурою, яке здійснюється відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03 травня 2024 року № 507)

2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою здійснюється в аспірантурі Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського (далі Академія) з метою набуття ними компетентностей і здобуття результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, без навчання в аспірантурі та без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

3. Право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Академії поза аспірантурою мають особи, які провадять професійну **наукову або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи.**

4. Підготовка таких осіб в Академії здійснюється:

- за кошти відповідного закладу;
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

5. Нормативний строк підготовки доктора філософії поза аспірантурою становить чотири роки.

6. Академія здійснює підготовку здобувачів поза аспірантурою за акредитованими освітньо-науковими програмами:

- галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» за спеціальністю В5 «Музичне мистецтво», освітньо-наукова програма «Музичне мистецтво»;
- галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» за спеціальністю В12 «Культурологія та музеєзнавство», освітньо-наукова програма «Культурологія».

7. Особа, яка бажає здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Академії поза аспірантурою подає до відділу аспірантури такі документи:

- заяву про підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою;
- витяг з протоколу засідання кафедри про прикріплення до аспірантури з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою;
- довідку з відділу кадрів Академії, про те, що особа здійснює професійну наукову або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в НМАУ ім. П.І. Чайковського;
- копію диплому про закінчення закладу вищої освіти;
- копію додатку до диплому магістра;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- копію паспорту (чи ID картки та копію Довідки про реєстрацію місця проживання);
- *для військовозобов'язаних* – копію військово-облікового документа в паперовій або в електронній (у тому числі роздрукований) формах, або військово-обліковий документ, що визначає належність його власника до військового обов'язку, виданий до набрання чинності Законом України від 11 квітня 2024 року N 3633-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку» (у військовозобов'язаних та резервістів – військовий квиток або тимчасове посвідчення військовозобов'язаного, у призовників – посвідчення про приписку до призовної дільниці), крім випадків, передбачених законодавством;
- згоду на збір та обробку персональних даних (*зразок на сайті НМАУ ім. П.І. Чайковського*);
- особовий листок з обліку кадрів, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
- 4 фотокартки (розмір 2х3);
- засвідчену копію трудової книжки;
- дослідницьку пропозицію з обраної спеціальності:
план-проспект – обсяг 3–5 сторінок;
реферат – обсяг 24 друковані сторінки;
- рецензію майбутнього наукового керівника на реферат та план-проспект;
- список опублікованих наукових праць; копії опублікованих статей, тез (*за наявності*).

8. Якщо диплом особи, що є еквівалентним диплому магістра, виданий іноземним закладом вищої освіти, подання зазначеної заяви можливе тільки після визнання її диплома відповідно до законодавства.

9. Після зарахування особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою відповідним наказом ректора призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників Академії з науковим ступенем. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

10. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає виконання відповідної освітньо-наукової програми Академії згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

11. Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення вченою радою закладу рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою із Академії.

12. У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою Академія вживає заходів до відрахування такої особи з підготовки у цьому закладі. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою у закладі, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

13. Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначається науковим керівником. Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та атестація здобувача здійснюються відповідно до пунктів 26-27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261.

14. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

II. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ

Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України “Про вищу освіту”. З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Академії, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника;
- на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення Вченою радою Академією двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень;
- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до чинного законодавства України.

Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України “Про вищу освіту”. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених Академією;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри;
- захистити в установленій строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Покладення Академією на аспіранта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

III. ПРИЗНАЧЕННЯ НАУКОВИХ КЕРІВНИКІВ АСПІРАНТАМ ТА ЗДОБУВАЧАМ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Метою призначення наукового керівника аспіранта є керівництво роботою над дисертацією, надання консультацій щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контроль за виконанням індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта.

Науковим керівником аспіранта, здобувача може бути штатний працівник з числа професорського-викладацького складу Академії, який має науковий ступінь доктора наук з відповідного фаху, або кандидат наук, який має вчене звання професора, та/або досвід наукового керівництва роботою магістрів, аспірантів, пошукувачів, які успішно захистили дисертації, мають у своєму доробку виступи на конференціях, наукові роботи та статті і після захисту наукового керівника пройшло не менш, ніж п'ять років.

Наукові керівники аспірантів затверджуються наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Академії не пізніше, ніж через 1 місяць після його зарахування на навчання до Академії.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Науковий керівник аспіранта:

- здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією;
- уточнює мету та актуальність наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта;
- контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед Вченою радою Академії за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника;
- консультує аспіранта щодо розміщення публікацій наукових статей в наукових збірниках;
- контролює виступи аспіранта на конференціях;
- оцінює рівень виконання індивідуального плану наукового дослідження.

Науковий керівник упродовж двох місяців з часу зарахування аспіранта на перший рік навчання уточнює мету, завдання дисертаційного дослідження, розглядає та корегує індивідуальний план, складає календарний план роботи над дисертацією, дає рекомендації щодо підбору літератури.

Обов'язки наукового керівника

Науковий керівник зобов'язаний:

- проводити попередню співбесіду з майбутнім претендентом на вступ до аспірантури;
- готувати висновок для Приймальної комісії за результатами співбесіди;
- надати рецензію на представлений реферат та план-проспект дисертації;
- разом з аспірантом готувати індивідуальний план роботи та контролювати його виконання;
- надавати письмовий висновок щодо можливості переведення аспіранта на наступний рік;
- консультувати аспіранта щодо написання дисертації;
- спрямовувати дії аспіранта при організації і проведенні науково-педагогічної практики;
- за згодою завідувача випускової кафедри подавати документи до аспірантури на відрядження тих аспірантів, які не виконали свій індивідуальний план в запланований термін;
- бути присутнім на засіданні кафедри під час звіту його аспіранта.

Зміна наукового керівника

Зміна наукового керівника може відбуватися у таких випадках:

- наукове дослідження аспіранта виходить за рамки поставлених науковим керівником мети та завдань відповідно до його наукової школи або не відповідає науковій спеціальності;
- невиконання аспірантом або науковим керівником своїх обов'язків;
- науковий керівник завершив трудові відносини з Академією.

Призначення нового наукового керівника відбувається в такій послідовності:

- надання та розгляд на засіданні випускової кафедри заяви від аспіранта з підписом наукового керівника про необхідність зміни наукового керівника з поясненням обставин;
- подання до аспірантури витягу з протоколу засідання кафедри про рішення кафедри щодо необхідності призначення нового наукового керівника з обґрунтуванням рішення кафедри.

Відділ аспірантури готує відповідне подання про зміну керівника на розгляд:

- Науково-аналітичної ради;
- Вченої ради.

За рішенням Вченої ради відділ аспірантури готує наказ про затвердження нового керівника, який підписує ректор Академії.

IV. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення, а також всі зміни до нього затверджуються на засіданні Вченої ради Академії.

Дія цього Положення поширюється на всі підрозділи Академії, які пов'язані з підготовкою здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Це Положення, а також всі зміни до нього розміщуються на офіційному сайті Академії.